

[Bertel Haarder]

ligheden en slags festdag i dag. Det er en sejr for den anskuelse, at mennesket ikke bare er et socialt væsen, men også et historisk væsen og dermed et åndsvæsen.

Den klassiske dannelse skal nok klare sig. Den har aldrig været så meget i fremmarch som i disse år, hvor efterhånden snart halvdelen af alle unge går i gymnasiet. Hvilken velsignelse af latinkundskaber bliver vi ikke begavet med? Snart kan de fleste latin her i landet. Det skal kritikerne af denne reform huske, og de skal også huske, at Danmark stadig giver latinen en langt, langt stærkere stilling end de andre nordiske lande og næsten alle andre lande i vor kulturkreds. I Norge findes det dårligt nok på universiteterne.

Oldtidens historie er uendelig vigtig, men den bliver jo ikke svækket ved dette. Oldtidshistorien bliver styrket og ikke svækket ved denne ændring af fagrækken. Latin og latinske øvelser er jo immervæk lidt af en omvej til oldtidshistorien. Man kan da nå langt mere oldtidshistorie i en historietime end i en latintime, hvor man også skal nå så meget andet.

Og så skal man også huske, at mens det var et fåtal, som havde latin, så er det nu alle, der får 4 timer mere historie i folkeskolens ældste klasser, og det er jo ikke så lidt.

Men det skal indrømmes – det vil jeg gerne understrege – at hele denne tale forudsætter jo, at historietimerne bliver brugt til historie og ikke til samtdsorientering. Og på det punkt vil jeg gerne personlig love at være en utrættelig vagthund. De kræfter, som vil ødelægge de humanistiske fag på universiteterne og gøre dem til politisk snak om samfundsforhold, skal ikke få lov til også at ødelægge faget historie. Jeg har i den forbindelse lærerhøjskolen i kikkerten.

Jeg mener i og for sig, at faget histories formålsbeskrivelse er nogenlunde. Den forhindrer i hvert fald ikke, at der gives en virkelig dybtgående og inspirerende historieundervisning, og den nævner tilmed, at eleverne skal opøves i at lytte til og læse sammenhængende historiske skildringer. Hvis det er nødvendigt, så må man lokalt sørge for at holde lærerne til sagen og afsløre eventuelle ideologiske misbrug af historietimerne, men som sagt tror jeg, at debatten herom har været helt ude af proportion med de virkelige forhold. Jeg tror, at langt de fleste historielær-

ere leverer en ganske udmærket og solid undervisning.

Tillad mig til slut en historisk betragtning. For 250 år siden kæmpede Holberg mod latineriet i »Erasmus Montanus« og i »Jeppe på Bjerget«. I sidstnævnte skuespil lader han som bekendt Jeppe råbe til den sorte prokurator: »Tal dansk, din sorte hund!« Det var et citat.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg kender det.

Bertel Haarder (V):

Det glæder mig.

For 150 år siden rasede Grundtvig endnu stærkere mod latineriet og mod Rom, f. eks. i sangen »Gud fri os fra Rom«, den såkaldte »Rømvise«, hvor det hedder – det er et citat fra Dansk-Nordisk Tidende 1837, Udvalgte Skrifter, bind 8, formanden ville jo have kilden, sidst jeg citerede Grundtvig...

Første næstformand (Erlendsson):

Det vil jeg hver gang.

Bertel Haarder (V):

Det lyder således:

»End hviler da på os det romerske åg, mens drenge må drages med dødningsprog. End drikke vi af den forgiftige vin, så længe vi fuske på klassisk latin.«

Det var jo ikke med urette, Holberg og Grundtvig førte dette felttog, for dansk åndsliv var i århundreder lagt i latinens lænker, og det er mærkeligt at tænke på, at der i dag og i de kommende år, uanset om vi vedtager dette, vil være flere end nogen sinde, og uendelig mange flere end på Holbergs og Grundtvigs tid, som kan latin i Danmark.

Venstre har det afbalancerede standpunkt, at vi på grund af dansk åndslivs og verdensprogenes latinske fortid har god grund til at bevare latinen som en pligt for alle, der vil beskæftige sig med sprog på gymnasieniveau. Men det hører næppe hjemme i børneskolen som obligatorisk fag, heller ikke for de elever, der måske senere vil i gymnasiet. Vi kan derfor anbefale denne ændring i fagrækken.

Keld Andersen (KF):